

فرهنگ‌رزی

پنج‌شنبه

۱۷ فروردین ۱۳۹۶

۸ رجب ۱۴۳۸

۸ صفحه/شماره ۳۵۳۴

حکمت روز
امام صادق (ع)

به خدا قسم سه چیز حق است: هیچ ثروتی بر اثر پرداخت صدقه ز کات کم نشد، در حق هیچ کس ستمی نشد که بتواند تلافی کند، اما خویشنداری نمود مگر این که خداوند به جای آن به او عزت بخشید و هیچ بنده ای در خواهشی را به روی خود نگشود مگر این که دری از فقر به رویش باشد.

بحارالانوار(ط-بیروت) ج ۷۵، ص ۲۰۹، ج ۷۹

مناجات
خواجه عبدا... انصاری

الهی!

چون در تو نگرم از جمله تاجدارانم و تاج بر سر

و چون در خود نگرم از جمله خاکسارانم و خاک بر سر

الهی!

مرا دل از بهر تو در کار است

و گرنه مرا با دل چه کار است

آخر چراغ مرده را چه مقدار است.

شاعران خراسانی
اخوان ثالث

خراسان به روایت نرسان
۱۷ فروردین ۱۳۳۱

چه کسی مسئول جمع آوری دیوانگان است؟

۶۵ سال پیش در چنین روزی، روزنامه «خراسان» نوشت:

مشهد؛ نامه‌وارد- اداره محترم روزنامه خراسان، پربیش موقعی که از بازار عبور می کردم، یک خانم که مشکلات روانی داشت و دیوانه بود، از عقب سر مشت محکمی به من زد که نزدیک بود به ز منین بیفتم و به هر

کس که از آنجا رد می شد، هتاکی و فحاشی می کرد. ناچار چند نفر عقب(به دنبال) پاسبان رفتند و از تقاضا کردند آن دیوانه را به کلانتری ببرد که طبق مقررات به تیمارستان فرستاده شود. لکن پاسبان به عذر این که وظیفه او فقط مراقبت از دکان‌های بازار است و این کار به او مربوط نیست، از جلب کردن دیوانه ای که مزاحم مردم بود خودداری کرد. خواهشمندم شرحی در آن روزنامه مرقوم فرمایید تا اداره شهرداری دستوراتی برای این قبیل مواقع به پاسبان‌ها بدهد.
باتشکر.
یک شهروند.

● اعضای هیئت مدیره اتحادیه قنادان انتخاب شدند

مشهد؛ آگهی‌وارد - اتحادیه رسته قناد مشهد بر اثر تجدید انتخابات هیئت مدیره تشکیل شد و هیئت مدیره آن عبارتند از آقایان سیدجواد جعفری، علی فردانی، حسن جلالی قناد، علی اکبر علیزاده، علی اصغر فزاده قناد، علی علیزاده قناد، اسماعیل قانع طوسی، چیت سازان یزدی، محمد ملتخواه، اسماعیل احمدی آذری

نمای تاریخی

دو تصویر از جوانان دبیرستان فیوضات مشهد در اردوی تفریحی، دهه ۳۰

روایتی از تاسی‌های مشهدی: تاسی‌های قدیم

مشهد در دهه ۴۰ و ۵۰ شامل انواع مختلفی نظیر

پاودا، وُلگا، اکسفال، آستین، اوشکودا، شورلت، مسکوویچ، هیلمن، موزیس، وانگارد، د کاه، بنز ۱۷۰

۱۸۰ و ۱۹۰، فیات، سیتروئن، آر.پا، شاهین، لادا

و داتسون بودند. وقتی تاسی آمده بود، کرایه یک

نفر تا سه نفر ۵ ریال بود. بعداً که اتوبوس واحد هم به

سیستم حمل و نقل عمومی اضافه شد، بهای آن نفری

یک ریال شد. قبل از آن در سطح شهر مشهد فقط

در شکه برای جابه جایی و رفت و آمد وجود داشت.

(منبع: دانشنامه مشهد)

							
<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Nishapur</div> <div>نیشاپور</div> <div>۴۷</div> <div>۱۳</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Quchan</div> <div>قوچان</div> <div>۲۷</div> <div>۱۱</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Sabzevar</div> <div>سبزوار</div> <div>۴۷</div> <div>۱۶</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Dargaz</div> <div>درگز</div> <div>۶۷</div> <div>۱۷</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>TorbatHeydarieh</div> <div>تربت حیدریه</div> <div>۱۷</div> <div>۱۳</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Torbatjam</div> <div>تربت جام</div> <div>۳۷</div> <div>۱۶</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Taybad</div> <div>تایباد</div> <div>۳۷</div> <div>۱۲</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>Mashhad</div> <div>مشهد</div> <div>۰</div> <div>۹</div>

روزنامه خراسان ر ضوی:
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیر مسئول: محمد سعید احدیان
سر دبیر: سیدعلی علوی
دقتر مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۵۱۱-۳۷۶۳۴۰۰

<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>چاب‌مشهد: شهر جاب خراسان</div> <div>روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱</div> <div>نمار تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۳۴۵۰۱</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>نمار دبیر خانه: ۰۵۱۳۷۶۳۴۳۹۵</div> <div>پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰</div> <div>پيامك: ۲۰۰۰۹۹۹</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>دقتر مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی</div> <div>صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵</div> <div>تلفن: ۵۱۱-۳۷۶۳۴۰۰</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان</div> <div>مدیر مسئول: محمد سعید احدیان</div> <div>سر دبیر: سیدعلی علوی</div>	<div><div><div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div><div></div></div></div><div><div><div></div></div></div></div></div></div> <div>روزنامه خراسان ر ضوی:</div> <div>رتبه یک نشریات استانی</div>
--	---	--	--	---

آینده‌نگری؛ حلقه مفقوده مدیریت بحران زلزله در ایران

با توجه به واقع شدن کلان شهر مذهبی مشهد روی گسل‌های فراوان، وقوع زلزله اخیر در این منطقه امری دور از ذهن نبود. این گسل‌ها در شمال غرب و جنوب شرق کلان شهر مشهد قرار دارند و در واقع در امتداد گسل‌های کپه داغ عشق آباد شکل گرفته‌اند، از این رو وقوع زلزله در کلان شهر مشهد، امری دور از انتظار نبود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که این گسل‌ها توانایی ایجاد زمین‌لرزه‌هایی تا شدت ۷/۵ ریشتر را دارند.

به عبارت دیگر منطقه شمال شرق ایران از جمله مشهد، محدوده کپه داغ به سمت افغانستان تا دریای خزر و منطقه قفقاز تا حدی زلزله خیز به شمار می‌آیند.

بررسی روند وقوع زلزله در طول تاریخ در این مناطق، ما را با شرایط موجود بیشتر آشنا می‌کند مثلاً؛ ۸۸ سال پیش زلزله‌ای به بزرگی ۷/۵ ریشتر این منطقه را لرزاند؛ است؛ علاوه بر این ۶۹ سال پیش نیز شاهد زلزله بزرگ دیگری در این منطقه بوده ایم اما از آن زمان تا کنون کلان شهر مشهد لرزله بزرگی را تجربه نکرده است و بقیه زمین لرزه‌ها حدود ۴ الی ۵ ریشتر بوده است.

نکته قابل توجه آن است که کلان شهر مشهد همواره در معرض خطر زلزله بوده و هست. حال از آن جا که اکثر زلزله‌ها در کشور سطحی هستند و از قدرت تخریب بالایی برخوردارند، یکی از ضروری ترین اقدامات ومسائل، ارتقای ظرفیت‌ها در بخش مدیریت بحران به منظور کاهش مخاطرات و همچنین آمادگی و مقابله با خسارات احتمالی است. در این عرصه، آینده‌نگری و دوراندیشی حرف اول را می‌زند.

اولین اقدامی که در موسسه ژئوفیزیک حدود ۴۵ سال پیش انجام گرفت استقرار سه پایگاه زلزله‌نگاری در شهرهای مشهد، تبریز و شیراز بود. در آن زمان کسی با مفهوم ژئوفیزیک آشنایی نداشت، هر چند که عمر این علم در ایران تقریباً ۵۵ سال بیش نیست اما از همان ابتدای این فعالیت علمی و تخصصی نیز بر مدیریت بحران در کلان شهرهایی که روی گسل واقع شده‌اند، تاکید بسیاری شد.

همچنین پس از مطالعاتی که ژاپنی‌ها در خصوص تبعات زمین لرزه در تهران انجام دادند، اقداماتی در خصوص تکمیل پایگاه‌ها و ایجاد سندان بحران انجام پذیرفت اما متأسفانه در عرصه عمل، تا به امروز، مدیریت بحران از کارایی لازم برخوردار نبوده است. طبعاً بخشی از آنچه به عنوان مدیریت بحران بر آن‌ها می‌فشاریم در حوزه‌های پیشگیرانه به‌ویژه مقاوم‌سازی

بافت‌های شهری و روستایی، تکیه دارد.

وقوع زلزله در کلان شهر مذهبی مشهد به دلیل داشتن حاشیه نشینی بسیار و عدم استحکام واحدهای مسکونی می‌تواند تبعات پیامدهای تلخ بسیاری داشته باشد. نکته قابل توجه همان زلزله ۶ ریشتری است و بعید است در مدت کوتاهی زلزله‌ای با بزرگی دیگر اتفاق بیفتد و تنها امکان وقوع پس لرزه‌ها تا مدت‌ها، هفته‌ها و ماه‌ها وجود دارد. حال از آن جا که وقوع زلزله در این منطقه دور از ذهن نیست باید همواره آماده باش باشیم و نکات ایمنی را در تمامی شرایط رعایت کنیم.

باید تاکید کرد که رشد بی‌رویه و بی‌توجهی به استانداردهای علمی شهرهای بزرگ، سبب ایجاد بافت‌های غیر همگن در سطح آن شده و در نهایت آسیب‌پذیری‌های گوناگونی را با خود به شهر منتقل کرده و مدیریت بحران زمین لرزه را در این شهرها دشوار می‌کند.

توجه به مدیریت بحران‌های احتمالی که شهرهای بزرگ نظیر تهران، مشهد و... را به طور بالقوه تهدید می‌کند، از رسالت‌های اصلی مسئولان و دست‌اندرکاران عرصه‌های علمی، اجرایی و سیاستگذاری محسوب می‌شود. از این رو اتخاذ یک رویکرد صحیح مدیریت بحران برای کاهش خطرات و ضایعات ناشی از بروز آن، یک امر بسیار مهم و حیاتی به شمار می‌آید.

نکته مهم در این حوزه آن است که نباید وقوع زلزله را در کلان شهرها از نظر دور بداریم، این اتفاق در انتظار همه مناطق زلزله خیز ماست. آمادگی بهترین سلاح مقابله با بلایای طبیعی به شمار می‌آید.

یادمان نرود که مدیریت یک بحران، بیش از هر چیزی برپیش‌بینی نظام‌مند و کسب آمادگی برای رویارویی با مشکلات و رخادهای غیرمنتظره‌ای تاکید دارد و از موجودیت و سلامت یک موقعیت را تهدید می‌کند و از این رو باید این زمینه‌ها در نظام مدیریت بحران یک جامعه فراهم شود.

با توجه به نکات ذکر شده، سیاستگذاری در این خصوص باید در سطح ملی انجام گیرد. ر بهیز از ساخت و یا توسعه شهرها روی گسل‌ها، مقاوم‌سازی ساختمان‌ها، کنترل و نظارت بر امر ساخت و ساز، ارتقای آگاهی جامعه و توانمندسازی آن در مواجهه با بلایای طبیعی نظیر زلزله و... می‌تواند از افزایش تلفات این حادثه طبیعی جلوگیری به عمل آورد.

تجربه‌های حاصل از وقوع زلزله حاکی از آن است که نباید به‌طور مقطعی در این خصوص راهکار ارائه کرد و تنها هم‌اکنون بروز حوادث، احساساتی‌شویم و شعار سردهیم و پس از فروکش التهابات و تب و تاب حادثه به تدریج آن را به یوتوه فراموشی بسپاریم.

زلزله اخیر مشهد، هشدار دیگری بود که امیدواریم در روزهای آتی در میانه همه‌هم‌ها و خبرهای دیگر گم نشود و به بستری برای تحول در مدیریت بحران تبدیل شود.

آدم‌ها قصه‌ها
رفیع طلب

گفت و گویا «مهران جبی» بازیگر، در حاشیه حضورش در مشهد؛

نزدیک بود در باغ وحش یک لقمه چپ بشوم

مشهد دارد، او تعریف می‌کند: در این سفر اخیر، به باغ وحش و کیل آباد هم سری زدم و به دیدن مایا رفتم. مایا ببری است که در یک فیلم سینمایی در گرگان بازی کرده است. در واقع مهم‌ترین دلیلم برای رفتن به باغ وحش، دیدن مایا جان و پرسیدن حال و احوال او بود و چون آشنایی ما به فیلمی برمی‌گشت که در آن همبازی ی بودیم، خیلی دوست داشتم حالی از او ببرسم منتها مایا این بار خیلی سرسنگین و بد اخلاق شده بودو کمتر می‌شد که سر به سرش گذاشت با دیدن این احوالات مایا، پشیمان شدم از اینکه به داخل قفسش رفتم، بد اخلاقی او کار دستم دادو حیوان در یک فرصت گازی کوچک از بازویم گرفت و باعث شد دو ریشتری تنم بلزد ولی در نهایت کوتاه‌آمد و یک لقمه چپم نکرذ. البته آسپیی ترسانند اما خب دیگر، ببر است اگر برگردد به تنظیم کارخانه، کاری از دست کسی بر نمی‌آیدو احدی حریفش نمی‌شود. با هفت سانت دندان بالا و پایشش می‌تواند با او لین فشار تو را قطع نخاع کند. علیرضا هم که در باغ وحش همراه من بود، دلش می‌خواست به داخل قفس بیاید و از طرفی خیلی هم ترسیده بود اما چون پسرم تیل میل است، ریسک نکردم که به داخل قفس بیاید و مایا جان او را بخورد. ترجیح دادم از بیرون قفس نظاره گر باشد تا یک لقمه چپ نشود.

عاشق خورشت بادمجان

اما حرفمان را با جبی از علایقش پی می‌گیریم؛ می‌مقدمه می‌گوید: عاشق خورشت بادمجان هستم. او اگر چه فرصت زیادی برای ورزش و تفریح ندارد اما در اندک اوقات فراغتش، کوهنوردی را به هر تفریح دیگری ترجیح می‌دهد.

او که یک پای سریال‌های طنز است، علاقه

خبر روز

وقتی زمین لرزه، بر نامه‌های خبری مشهد را هم متاثر از خود می‌سازد

زلزله میهمان ناخوانده نشست‌های خبری

محوطه آن ایستاده بودند. استانداران نیز که قرار بود در این جلسه شرکت کند به دلیل حضور در ستاد بحران و سفر به فریمان در نشست حاضر نشد. اما این زلزله ۶/۱ ریشتری، نشست خبری مسئول برنامه‌های هفته هنر انقلاب اسلامی در حوزه هنری استان را نیز آشفته کرد.

«زه ساز» معاون حوزه هنری، در جمع خبرنگاران، مشغول مطرح کردن برنامه‌های این هفته بود که ساختمان شروع به لرزیدن کرد. خبرنگاران در حال تحلیل لرزه‌ها بودند

که تکان‌ها شدیدتر شد و همه مجبور به ترک ساختمان شدند. البته که این جلسه پس از وقفه‌ای نیم‌ساعته ادامه یافت اما اضطراب حاضران در جلسه و نگرانی آن‌ها درباره خانواده‌هایشان باعث شد این نشست سریع‌تر به پایان برسد.

«رقائی» رئیس حوزه هنری استان هم در طول

مشهد

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

تصویری زیبا از منطقه کوه‌سرخ

بخش زیادی از فضای شبکه‌های مجازی، دیروز متاثر از زلزله مشهد و حضور مردم در خیابان‌ها بود.

سید علی صالحی باز یگر، این عکس را در کنار دیگر هنرمندان به‌ویژه هدایت‌هاشمی بازیگر خراسانی که به تازگی به سوگ مادر نشسته است، در حرم مطهر ضوی ثبت کرد و با مخاطبان اینستاگرامی‌اش به اشتراک گذاشت.